

קדושת לוי

מתיקות פרשת

פנינים ~ סיפורים ~ הלכות

גליץ מס' 55

פרשת ויקהל ~ פרה

הפטרה: ויחי דבר זכאי בן אדם.

ירושלים	תל אביב	באר שבע
הדלקת נרות: 05:15	05:31	05:35
יציאת שבת: 06:28	06:30	06:29
		הזמנים לפי לוח
		"עיתים לבינה"

פניני האור החיים הקדוש

מתורתו של רבינו הקדוש סגורם של ישראל
רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א

זוארט לשולחן שבת

"פרה אדומה"

"זאת חקת התורה וכו' ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום וגו'"

התורה בפרשת 'חקת' מצווה על בני ישראל בזמן שטמאים הם, טומאת מות או כל טומאה אחרת יזו עליהם מאפר הפרה, ויטהרו.

האור החיים (במדבר י"ט א') מקשה על לשון התורה שכתב זאת חקת התורה, הרי בעצם היה לתורה לכתוב, זאת חקת 'הפרה' או חקת 'הטומאה'?

ומבאר האור החיים את הענין על פי מה שכתב הרמב"ם (הלכות טומאת מת י"ג) ישראל שנגע במת נהיה טמא, גוי שנגע במת לא שייך בו טומאת מות. ומדוע? כיון שבני ישראל בעת קבלת התורה הורמו מעל כל הגויים והתרומו מעל כל גוי הארץ, וכיון שקבלו את התורה, הם נהיו יותר קדושים, לכן בנוגעם במת, נדבקים בהם כל כוחות הטומאה.

והשפעה זו גם בחייהם – כשאדם חי, נוגע במת, או נמצא איתו באותו אהל. וגם לאחר מיתתם – יהודי שמת מטמא, אולם גוי שמת אינו מטמא. והתקנה לטומאה זו, אומרת תורה ע"י אפר פרה אדומה.

והסיבה לכך ממשיך האור החיים הקדוש: כמו שיבואו יותר וזבובים לחבית של דבש מלחבית של אשפה. כך כוחות החיצוניים נדבקים יותר למי שיש בו תורה.

א"כ מבואר היטב מדוע כתוב בפרשת פרה, "זאת חקת התורה", כיון שהגורם לקדושת האדם, היא התורה הקדושה, ועכשיו באה הטומאה והורידה את הקדושה הזו.

התורה מביאה תקנה לטומאה, "פרה אדומה".

לכם, קודש!

"וביום השביעי יהיה לכם קדש" וגו'

כמה הלכות נאמרו רק בענין "עונג שבת"... עד כדי כך שכבר מאמצע השבוע אדם מצווה על עונג שבת, בקניות הכנות ומאכלים.

בכל יום טוב הגמרא אומרת, מצוות היום מתחלקות לשנים, "חציו לכם" – אכילה ושתיה. "חציו ל-ה" – לבית המדרש, לתורה ותפילה.

הקדושת לוי בפרשתנו מבאר בדרך נפלאה את הפסוק "וביום השביעי יהיה לכם קדש".

הרי לכאורה קשה מדוע כתבה התורה "יהיה לכם קדש", יותר נכון שייכתב, "ויום השביעי יהיה קדש".

אומר רבי לוי יצחק זיע"א התורה מרמזת לנו כאן בפסוק, דוקא ביום טוב, חציו לכם וחציו לה', מה

שאתם אוכלים ביום טוב, נחשב להנאת עצמכם, ורק הלימוד הוא לה'.

אמנם בשבת אינו כן, בשבת גם ה"לכם" הוא קדש. "וביום השביעי יהיה לכם – קדש", גם סעודות השבת העונג שאתם מתענגים בו, הוא קדוש, כל כולו לה' יתברך.

וכן כתב השפת אמת על הפסוק "קדש הוא לכם" (שמות ל"א י"ד) בשבת גם ה'לכם' נהיה 'קדש'.

אך כמה יזהר אדם לכבד סעודותיו בשבת לפי האמור, הרי אם סעודת השבת כולה קודש, חייב אדם להרבות בה בדברי תורה ובשירים והכל בדרכי נעם ושמחה שנפלה בחלקו להיות בתוך עם מקדשי שביעי, ולהיות נמנים עם העם הנבחר.

וכמו שמסופר על גדולי עולם שלא היו יושבים לסעוד את סעודות השבת עד שהשיגו אורח, כל מהלך הסעודה בקדושה ובטהרה, בשמחה ובטוב לבב.

ואם זוהי מעלת האכילה בשבת רק ננסה להשיג מהי מעלת הלימוד בשבת, כל דיבור ודיבור של קדושה יכול לתקן עולמות שלמים... כמו שהקדושת לוי מאריך (על הפסוק "אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות" ע"ש).

שנוכה להגיע לכל המעלות הטמונות בשבת קדש, ולדקדק בהלכותיה פרטיה ודקדוקיה אמן ואמן.

נפלאות חמדרש

"וכל איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן"

"בצלאל בן אורי בן חור, למטה יהודה"

[מהיכן היה לישראל תכלת וארגמן?]

א"ר טביומי, בשעה שהגיע זמנו של יעקב אבינו ליפטר מן העולם, קרא לבניו. אמר להם "היו יודעין שהקב"ה עתיד לומר לבניכם לעשות משכן, אלא [לכן] יהיו כל צרכיו מוכנים בידכם. שנאמר (בראשית מח) "והיה אלוקים עמכם". [נשאלת השאלה] וכי תעלה על דעתך כשהיה יעקב אבינו חי לא היה הקדוש ברוך הוא עם בניו [א"כ מה הפירוש בפסוק והיה אלוקים עמכם]? אלא כך אמר להם, עתיד הוא לומר לכם, "ועשו לי מקדש" והוא יורד ומשרה שכינתו בתוכם. שנאמר "ושכנתי בתוכם".

יש מהם שהתקינו עצמן לדברים, ויש מהן ששכחו, וכשבא משה ועשו המשכן יש מהם שהביאו מעצמן, ויש מהם שלא הביאו אלא ממה שהיה מונח בידו, שכן הוא אומר "כל איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן", ואומר כל איש נמצא אתו עצי שטים. (שמות רבה פרשת תרומה פרשה לג)

[למה הזכיר גם שבטו של יהודה? אלא לומר לך שאת כל השבח הזה זכה אליו משבט יהודה, ומהיכן זכה לכל החכמה הזאת?]

אלא בזכות מרים [וקנתו] שנאמר (שמות א) "ויעש להם בתים". ומה היו הבתים [האלה שעשה להם הקדוש ברוך הוא ליוכבד ומרים]? בתי כהונה ובתי מלכות.

יוכבד נטלה כהונה ומלכות, [שהיה] אהרן [בנה] כהן גדול. והיה משה [בנה] מלך שנאמר (דברים לג) "ויהי בישורון מלך".

ומרים נטלה חכמה שהעמידה [מזרעה את] בצלאל ויצא [שהיה מלא בחוכמה]. וגם למלכות זכתה מרים [ויצא ממרים דוד שהיה מלך].

(שמות רבה) (וילנא) פרשת ויקהל פרשה מח)

לעילוי נשמת שמואל בן מסעודה ז"ל

לעילוי נשמת יוכבד בת מסעודה ע"ה

לעילוי נשמת רוזת זהרא בת תמו ע"ה

השגחה פרטית

הרב מלאכי | בטחוני בצורי

מספר הר"ר נחמיה אנגל שליט"א, נתניה: אמי שתחי' חגגה יום הולדת "עגול", ולכבוד המאורע היא החליטה להזמין את כל המשפחה "לשבת התאחדות" חגיגית ביישוב "הר שמואל" שליד ירושלים.

המקום הושכר מיום חמישי בצהריים, ובני המשפחה התבקשו להגיע בהקדם, כל אחד לפי האפשרויות שעמדו לרשותו, מבחינת מחויבויות לכולל, עבודה, סידור הילדים, וכדומה.

אני תכננתי לצאת מנתניה בשעה 4.00 אחר הצהריים. נכנסתי לרכב שלי והפעלתי את מכשיר הניווט. המכשיר בישר על דרך עמוסה למדי, נסיעה של שש עשרים דקות. זה כמעט שעה יותר מהרגיל.

הרעיון לשבת כלוא בתוך כלוב מתכת שמודחל בפקקים לא נעם לי כלל. לאחר התלבטות קלה החלטתי שעדיף לי לנצל את השעה המיותרת הזו למנוחה, ואז לצאת לדרך, בתקווה שהעומס יוקל עד אז.

חזרתי הביתה והלכתי לנוח. כמה דקות חלפו וקפיץ עלי רוגזה של שיחת טלפון, ממש צמוד לחלוני. אני דווקא אינני איסטנים ומסוגל להרדם גם עם רעשי רקע, אבל כאשר מאן דהו נצמד לחלוני ומשוחח בטלפון תוך שאתה הופך בעל כרחך שותף מלא וסמוי לשיחה אישית של משהו, זה כבר הרבה יותר גרוע מסתם רעש...

שלא בטובתי האזנתי למהלך השיחה, שהיתה בעצם בשורה נרגשת על שידוך טרי שהפציע לאור העולם ברגעים אלו. שמות לא נאמרו בשיחה, אבל הכרתי את המשוחח ומתוך דבריו והתרגשותו זיהיתי גם במה מדובר. בחור שמוכר לי היטב, אף היה תלמיד שלי שנה אחת, והוא ממתין לזיווג זמן זמנים טובים. ובאמת השמחה היתה יוצאת דופן, לא שידוך סטנדרטי אלא ישועה גדולה למשפחה שבה משתחרר תור ארוך של ממתנים... באופן אישי, אירעה בעבר תקרית בלתי נעימה ביני ובין הבחור החתן הטרי, תקרית שהעיבה מאד על היחסים בינינו, ולצערי גם המשפחה מסביב היתה שותפה להרגשת האי נעימות, מבלי שתנינתי לי אפילו האפשרות להסביר את עצמי ולטהר את האווירה העכורה, מה גם שהשידוך התעכב, וקשה עד בלתי אפשרי לפייס אנשים בעת צערם. גם כעת בשעת שמחתו, לא היה בי העוז להרים טלפון ולאחל מזל טוב, מחיש לתגובה שאתקל בה. השיחה המשמחת והמפריעה כאחד הסתיימה סוף סוף, והצלחתי לחטוף תנומה קלה. אחר התפללתי מנחה ויצאתי שוב לדרך.

הפעם מכשיר הניווט הורה על שעה 16+ דקות. נסיעה סבירה בהחלט. יצאתי לדרך ברגשות מעורבים. שמחתי בשמחתו של הבחור שנגאל מגלות הארוכה, והצטערתי על שאין לי את ההזדמנות לאחל לו מזל טוב ולברכו בעת שמחתו, ובאופן כללי על האווירה הבלתי נעימה שנוצרה, ועם השנים טבעה שהיא מתגבה ומתרחבת, וקשה מאד לסלקה. הנסיעה היה קלילה ונוחה, והגעתי למחוז חפצי בזמן המיועד, שם כבר המתינו רבים מבני המשפחה.

נשאבתי לאווירה המשפחתית הנעימה, תוך שאני שוכח מהתקרית שקדמה לה. יום שישי עבר עם תכניות תורניות שונות והכנות לשבת הקרובה.

בפרוס השבת שמנו פעמינו לבית הכנסת המרכזי ביישוב, לתפלת מנחה וקבלת שבת. המקום הומה היה מתפללים, חלקם תושבי המקום, והיתר, אולי רובם הגדול, תיירים כמונו שבאו להתארח בשכונה האריסטוקרטית.

התיישבתי לי בפינה אחת, מבקש להתרכז בתפלה, והנה אני מבחין בספסל הסמוך בפנים מוכרות...

החתן הטרי, עם אביו ואחיו הגדולים והקטנים, כולם באו להינפש בשבת, ישירות מהשמחה הגדולה של אמש...

אחרי התפלה, המתפללים שהתקבצו מכל קצו הארץ עוברים בסך ומאחלים "גוט שבת" זה לזה, אבל לא היה ולו אדם אחד באזור שידע על החתן הטרי שאיש אינו חושב לאחל לו מזל טוב... אפילו 24 שעות עוד לא חלפו מאז שבירת הצלחת המרעישה לה המתינו שנים, ועכשיו שקט, התעלמות מוחלטת... עכשיו הבנתי לאיזה צורך עכבו אותי מן השמים, לחזור לנוח אחרי שכבר יצאתי לדרך, ומדוע הזדמנה שיחת הטלפון דווקא צמוד לחלוני...

הבנתי שכאן, בעת פרוץ השמחה הגדולה ובמקום שאין אף אחד שיהיה שותף לשמחה, נכון עבורי תפקיד,

וזה המקום שלי לסגור את המעגל.

ניגשתי אל החתן ואיחלתי לו מזל טוב לבני, אחר ניגשתי גם אל אביו ואל האחים, פניהם הביעו הפתעה מוחלטת על שיש כאן בחור המזור הזה. משהו שכבר מעודכן ויודע על שמחתם, יחד עם שמחה וקבלה ברצון רב של הברכות והאיחולים. העוינות התרככה, והאמת והשלום אהבו.

הלכה למעשה

שאלה:

אני לומד באחת הישיבות הטובות בירושלים, בשבת האחרונה אחר תפילת ערבית של ליל שבת נכנסתי לחדר האוכל ושמעתי את המקדש מסיים את ברכת הגפן וממשיך את הקידוש, האם יצאתי ידי חובת קידוש או שצריך לחזור ולקדש, כיון שלא שמעתי את ברכת הגפן.

תשובה:

האור לציון כתב (ח"ב פ"ב ב') מי ששמע רק את ברכת "מקדש השבת" יצא ידי חובת קידוש, אמנם אסור לו לשנות מהיין א"כ יברך עליו. וטעמו משום שברכת "הגפן" איננה מעיקר הקידוש רק המברך חייב לברכה כדי שיוכל לשנות מהיין.

וב"ב הפסקי תשובות (רע"א) אולם הוסיף וכתב שלכתחילה חייב לשמוע את כל הקידוש, כדי שיוכל לטעום מהיין.

וכן משמע מדברי הילקוט יוסף קצשו"ע (רע"א מ"ב) להלכה.

דרך ישרה

נס בשביל הרגשה של יהודי!

בציורי הקב"ה על בניית המשכן, ציוה על בני ישראל לתרום את כל מלאכת המשכן, זהב, כסף, נחושת, תכלת וארגמן, מהדברים הכי משובחים, הכי יקרים הצטוו בני ישראל לבנות את המשכן.

ובאמת לאחר שאמר להם משה על כך שה' ציווה כי יתרמו לבניית המשכן כל ישראל תרמו עוד ועוד, עד שהכתוב מעיד עליהם "והמלאכה הייתה דים לכל המלאכה וכו' והותר".

שואל האור החיים לכאורה "דים והותר" הם שני דברים הסותרים זה את זה, אם התרומות היו "דים" פירושו שהכל הספיק בדיוק, ואם היה "הותר" נראה מכך שהיה מיותר!

אלא אומר האור החיים הקב"ה חש לכבוד כל אדם ואדם מעם ישראל שהתאמץ והביא מכספו ומהונו, ואפילו שלא היה צריך את תרומתו! כי היה כבר "הותר" ... נעשה נס והכל נכנס לתוך מלאכת המשכן.

אדם חייב להידמות למידותיו של הקב"ה ואם ה' עושה נס משנה מדרכי הטבע בשביל הרגשה של יהודי שתרם, שנתן מעצמו, כמה אדם פשוט מחויב בדבר, אין גבול לכמה שכל יהודי חייב לשים את ליבו להרגשותיו של חברו.

לזכות

חיים ברוך בן שרה פעשא הי"ו

וברכה והצלחה בכל העניינים

לרפואה שלימה ולבריאות איתנה

מקור
התורה

תשמישי קדושה ויוזאיקה

לשכת הגהה סת"מ מחדרין

בדיקה ושיפוץ תפילין מהיום - בדיקת מזוזות

- מכירת תפילין מזוזות מגילות ועוד

דוד לין 22 ירושלים

052-7660111

להקדשת העלון לעילוי נשמה/לרפואה/להצלחה/

לזיווג הגון וכן להפצת העלון

053-3129480

לרשימת תפוצה במייל: yhw2618@gmail.com